

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-4-65 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 04-56/754-190
Karar Tarihi : 19.8.2004

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A.Ersan GÖKMEN, Murat GENCER,
Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER : Serpil YANIK, Mehmet ÖZDEN

C. ŞİKAYET EDEN : Uluslararası Nakliyeciler Derneği
Nispetiye Cad. Seher Yıldızı Sok. No:10
80630 Etiler/istanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILANLAR : UN Grubu

(UN Ro Ro İşletmeleri A.Ş., UN Denizcilik A.Ş., UN Deniz Taşımacılığı A.Ş., UN Deniz İşletmeciliği A.Ş., UN Gemicilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.)
Salacak İskele Arkası Sok., Kız Kulesi Villaları, A-1 No:15
Üsküdar/İstanbul

Ulusoy Grubu

(Ulusoy Ro Ro İşletmeleri A.Ş., Ulusoy Martı Ro Ro İşletmeleri A.Ş., Ulusoy Gemi İşletmeleri A.Ş., Ulusoy Deniz Yolları İşletmeciliği A.Ş., Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş., Ulusoy Lojistik Taşımacılık ve Konteyner Hizmetleri A.Ş.)
Gazeteci Ümit Deniz Sok., No:16
3.Levent/İstanbul

Ege Ro Ro Grubu

(Ege Ro Ro Kombine Taşımacılık A.Ş., Ege Ro Ro Trakya Shipping BV, Ege Ro Ro İstanbul Shipping BV., Ege Ro Ro Anadolu Shipping BV)
Olympic Plaza Fred. Roeskestraat 123, 1076 EE
Amsterdam/HOLLANDA,

Karadeniz Ro Ro İşletmesi A.Ş. ve Ortakları

Fahrettin Kerim Gökay Cad., No:22, A Blok Zemin Kat
Altunizade/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Ro-Ro gemi işletmecilerinin kartel oluşturmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ

Şikayetçi tarafından, Ege Ro-Ro ve UN Ro-Ro grupları arasında yapılan anlaşma ile Ege Ro-Ro'nun İzmir-Trieste hattından çekildiği, İstanbul-Trieste hattında da bu gruplar arasında havuz oluşturulduğu, İstanbul-Trieste hattında çalışan UN Ro-Ro Grubu ve Ege Ro-Ro ile İzmir-Trieste hattında çalışan Ulusoy Grubu'nun bir yıl içerisinde aynı tarihlerde ve aynı oranlarda 3 defa zam yaptıkları ve liman hizmetleri ücretlerinde T.C. Ulaştırma Bakanlığı'nın kararı ile %50'lere varan indirimler yapılırken, bir başka deyişle hakim durumda bulunan bu teşebbüslerin sefer maliyetleri azalırken taşıma ücretlerine zam yapmaları sonucunda tekelci fiyat oluşumuna ortam yaratıldığı, Ulusoy Grubu ile Cenk Denizcilik Grubu tarafından kurulan Karadeniz Ro-Ro İşletmesi A.Ş. isimli ortak girişim şirketinin 4054 sayılı Kanun bakımından hukuka aykırı olduğu ve aralarında bu ortak girişimin de bulunduğu Doğu Karadeniz'de faaliyet gösteren Ro-Ro gemi işletmecilerinin kartel oluşturdukları iddia edilmiştir.

G. DOSYA EVRELERİ

Kurum kayıtlarına 1.4.2004 tarih, 1649 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 30.4.2004 tarih, 2004-4-65/İİ-04-SY sayılı İlk İnceleme Raporu, 13.5.2004 tarih, 04-34 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin soruşturma açılmasına gerek olup olmadığı belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 04-34/383-M sayı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 4.8.2004 tarih, 2004-4-65/ÖA-04-SY sayılı Önaraştırma Raporu 9.8.2004 tarih, REK.0.08.00.00/186 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-56 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ

İlgili raporda;

- Ege Ro-Ro Grubu'nun UN Grubu ile anlaşarak Çeşme hattına girmediği iddiasına yönelik olarak ciddi ve yeterli kanıt olmadığından soruşturma açılmasına gerek olmadığı,

- UN Grubu ve Ege Ro-Ro'nun

- a) 30.10.2001 tarihinde amaç ve etkileri itibarıyla rekabeti sınırlayıcı teşebbüsler arası bir anlaşma yaparak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a), (b) ve (c) bendleri çerçevesinde rekabeti sınırladıkları,

04-56/754-190

- b) Söz konusu anlaşmanın süresi içerisinde Kurumumuza bildirim yapılmadığından Kanun'un 16/1. maddesinin (c) bendi çerçevesinde idari para cezası uygulanması gerektiği,
- c) Halen yürürlükte olan anlaşmanın tarafları hakkında Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde soruşturma açılması gerektiği,

- Ulusoy Grubu ve UN Grubu arasında 12.10.2000 yılında yapılan Protokol'ün,

- a) Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde rekabeti kısıtlayıcı teşebbüsler arası anlaşma niteliğinde olduğu ve uygulamaları itibarıyla da rekabeti kısıtladığı,
- b) Söz konusu protokol muafiyet için Kurumumuza bildirilmemiş olmakla beraber Kanun'un 19. maddesi uyarınca belirtilen 3 yıllık zamanaşımı süresi geçtiği için idari para cezası uygulama imkanı bulunmadığı,
- c) Halen uygulanmakta olan bu anlaşma ile ilgili olarak tarafları hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılması gerektiği,

- UN Grubu, Ege Ro-Ro ve Ulusoy Grubu'nun ilgili pazarda uyguladıkları fiyatların aşırı olduğuna dair ciddi ve yeterli bulgu olmadığından Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde aşırı fiyat uygulayarak hakim durumun kötüye kullanıldığına ilişkin soruşturma açılmasına gerek olmadığı,

- Karadeniz hatlarında Ro-Ro taşımacılığı yapan ve Cenk Denizcilik Grubu Ortakları ile Ulusoy Martı Ro-Ro İşletmeleri A.Ş.'nin %50, %50 ortak olarak kurdukları ve 2004 Haziran ayında faaliyetleri fiilen sona ermiş olmakla birlikte hukuki olarak tüzel kişiliği devam eden Karadeniz Ro-Ro İşletmesi A.Ş.'nin işbirliği doğurucu bir ortak girişim olduğu, bu ortak girişimin kurulmasına dayanak olan 15.3.1997 tarihli Protokol'ün de işbirliği doğurucu bir anlaşma olduğu ve süresinde bildirimde bulunulmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun 16. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanması gerekirken birlikte, Kanun'un 19. maddesi uyarınca belirtilen 3 yıllık zamanaşımı süresi geçtiği için uygulanma imkanı bulunmadığı,

- Halen de bildirimde bulunulmamış olan bu anlaşmanın hükümlerinin de 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a), (b) ve (c) bendlerinde sayılan örneklerle uyumlu olduğu ve yasak kapsamında bulunduğu, ayrıca birlikte hakim durumda bulunan ana teşebbüslerin bu ortak girişim aracılığıyla uyguladıkları fiyatların rakip firmanın fiyatlarından aşırı yüksek yüksek olması dolayısıyla Kanun'un 6. maddesinin genel hükmü çerçevesinde birlikte hakim durumlarını kötüye kullandıkları, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca anılan gruplar hakkında soruşturma açılması gerektiği,

görüşlerine yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Ro-Ro taşımaları kapsamında; lokomotifler, vagonlar, kendi tekerleğiyle hareket edebilen veya çekilebilen bütün araçlar, makineler ve nakil vasıtaları yer almaktadır. İnceleme konusu bakımından öne çıkan Ro-Ro taşıma türü ise, ihracat ve ithal malları uluslararası TIR anlaşmaları çerçevesinde taşıyan TIR kamyonlarının deniz yolu ile yabancı ülkelere taşınmasıdır. Örneğin, karayolundan Romanya, Bulgaristan, Macaristan gibi birkaç ülkeyi geçerek Orta ve Batı Avrupa'ya ulaşmak yerine, deniz yolu ile İtalya-Trieste limanına ulaşarak daha sonra karayolundan devam ederek Türk ihracat mallarını ihracat yapılan ülkelere ulaştırmak, uluslararası nakliye ile iştiğal eden teşebbüslerin tercih ettiği bir yöntemdir.

Ro-Ro "tekerlekli ve mobil yük" gemileri kendi tekerleği ile hareket edebilen araçların taşınmasına müsait olacak şekilde, bu amaca özgü olarak inşa edilmektedir. Dolayısıyla Ro-Ro tekerlekli yük taşımacılığı, deniz yolu ile yapılan; kuru yük, dökme yük, konteyner, tanker gibi taşımalardan ayrılmaktadır. Solas Konvansiyonu'na göre Ro-Ro yük gemilerinde personel dışında en fazla 12 kişi taşınabilmektedir. Bu bakımdan Ro-Ro yük taşıması otomobil ve yolcu taşıyan feribotlardan da farklılık arz eder. Bu açıklamalar ışığında ilgili ürün pazarı, "tekerlekli ve mobil yük taşıyan Ro-Ro gemileri ile yapılan tarifeli deniz taşımacılığı pazarı" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili coğrafi pazar, "İstanbul-Trieste (Haydarpaşa ve Ambarlı Limanları birbirine ikame) ve Çeşme-Trieste'den ibaret olan (Türkiye-İtalya) *Akdeniz Ro-Ro hatları*" ile "Samsun-Novorossisky (Rusya) ve Zonguldak-Evpatoria (Ukrayna) hatlarından ibaret olan *Karadeniz Ro-Ro hatları*" olmak üzere ayrı ayrı belirlenmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Şikayet başvurusunda ileri sürülen hususların, İstanbul-Trieste hattında çalışan UN Grubu ile İzmir-Trieste hattında çalışan Ulusoy Grubu arasında navlun fiyatlarının beraberce belirlenmesine yönelik bir anlaşma bulunduğu ilişkin iddia hariç- daha önce Kurul tarafından değerlendirilerek 27.6.2002 tarih ve 02-41/468-196 sayılı kararına bağlanan iddialar ile aynı olduğu tespit edilmiştir.

Anılan Kurul kararında, -yukarıda belirtilen ve Ulusoy Grubu ile UN Grubu arasında imzalanan 12.10.2000 tarihli protokole ilişkin olan yönü dışında- tarafları, konusu ve maddi vakaları bu dosya ile aynı olan başvuru nedeniyle şikayet konusu teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek görülmemiştir.

04-56/754-190

Bu defa, aynı şikayetçi tarafından gönderilen son başvuruda da yer verilen bahse konu iddiaların, dayandırıldığı maddi vaka ve deliller bakımından, konunun yeniden değerlendirilmesini sağlayacak farklılık arz etmemesi nedeniyle yeni bir karar istihsaline yer olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre; Ulusoy ve UN grupları arasında 12.10.2000 tarihinde imzalanan protokole ilişkin olan yönü dışında, şikayet dilekçesinde yer verilen iddiaların daha önce Kurul'ca değerlendirilerek karara bağlanmış iddialar ile aynı olduğu anlaşıldığından, bu iddialara yönelik olarak yeniden 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin değerlendirmesine girerek bir karar istihsaline yer olmadığına, Kurul üyesi Süreyya ÇAKIN'ın farklı gerekçesi ile OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

04-56/754-190

Rekabet Kurulu'nun 04-56/754-190 Sayılı Kararına;

AZLIK OYU

Ulusoy Grubu ve UN Grubu arasındaki 12.10.2000 tarihli Protokol'ün, 4054 sayılı Yasanın 4 üncü maddesi çerçevesinde rekabeti kısıtlayıcı teşebbüsler arası anlaşma niteliğinde olup, uygulamaları itibariyle rekabeti kısıtlayıp kısıtlamadığı iddialarının da daha önce Rekabet Kurulu'nca değerlendirilerek karara bağlanmış olduğu iddiaların bu yönüyle de soruşturmaya gerek bulunmadığı görüşüyle karara karşıyım.

Süreyya ÇAKIN
Kurul Üyesi